

משתפים פעולה להגברת האכיפה באתרי הבנייה

המוסד לבטיחות ולגיהות, בשיתוף פעולה ראשון מסוגו עם מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, קיים יום עיון ולמידה למדריכי הבטיחות של המוס"ל, לקראת מבצע העיצומים הכספיים והגברת האכיפה בענף הבנייה

מאת מיקי וינקלר

ראש מינהל הנדסת בטיחות ופרויקטים המוסד לבטיחות ולגיהות

האכיפה של דיני העבודה (שינוי התוספת השנייה לחוק), התשע"ז-2017, אשר אותם יאכפו מפקחי מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית באתרי הבנייה. הצוות פיתח כלי עזר, שיאפשר להציג את מספר הסעיף בצו, את תיאורו המילולי ותכולתו, כפי שמופיעים בצו, ואת התקנה או הפקודה שעליה נסמך הסעיף. המידע החשוב ביותר הוא הפעילות שהצוות ראה לנכון להמליץ עליה בפני מנהל העבודה במהלך החניכה באתר. מנהל העבודה ימצא בטבלה המפורטת את הפעולות שעליו לוודא כי יושמו בשטח, הכלים המקצועיים והידע למימוש דרישות החוק. מצורפת דוגמה מתוך הכלי שפותח, עבור סעיף 34 בצו, הדין בעריכת בדיקה על ידי בודק מוסמך, של כל השרשראות, החבלים ואבזרי ההרמה שבשימוש, וכן עבור סעיף 24 בצו, הדין בהחזקת אישור תקף לכל עובד.

מידע מאוגד בערכות הדרכה

במוסד לבטיחות ולגיהות רואים את מדריך הבטיחות כחוליה להעברת מידע בפעילות ההדרכה שלו באתר הבנייה. לשם כך, התקיים ב-18.12 יום עיון בהשתתפות כלל מדריכי הבטיחות של המוס"ל ובשיתוף פעולה של מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, שהיה שותף בתהליך העבודה של צוות המוס"ל

לקראת כניסתו לתוקף של הצו להגברת האכיפה של דיני העבודה (שינוי התוספת השנייה לחוק), התשע"ז-2017, הוביל המוסד לבטיחות ולגיהות להקמת צוות, שביצע ניתוח מעמיק ובחן את הפערים הקיימים באתרי הבנייה, אל מול דרישות הצו שבאחריות מבצעי הבנייה והקבלנים. הצוות פיתח מספר כלים למדריך, עדכן והתאים את אפליקציית המוס"ל, וכן פיתח יום עיון להכשרת מדריכי הבטיחות ולהעשרתם בכלים ובידע לצורך קידום הבטיחות והעלאת הידע המקצועי של מנהלי העבודה באתרי הבנייה בארץ. הגברת האכיפה תיעשה על ידי מפקחי הבנייה של מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית במשרד העבודה והרווחה, בכל תחום שבו תחול הפרה של הצו, וכן יוטלו עיצומים כספיים על מבצעי בנייה או על קבלנים שהפרו את תקנות הבטיחות בעבודה. זהו שיתוף פעולה ראשון מסוגו בין המוסד לבטיחות ולגיהות ובין מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית למניעת תאונות העבודה באתרי הבנייה.

פיתוח כלי עזר למדריך ולממונים על הבטיחות בעבודה

צוות העבודה במינהל הנדסת הבטיחות של המוסד לבטיחות ולגיהות העמיק ולמד את 43 הסעיפים, המופיעים בצו להגברת

מספר הסעיף בצו	תיאור הסעיף	התקנה שעליה הסעיף מסתמך	בדוק באתר וודא
34	סימן משנה ג': בטיחות במכונות הרמה ובאבזרי הרמה. נסמך על סעיף 75 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן - פקודת הבטיחות בעבודה).	75. כל השרשרות, החבלים, ואבזרי ההרמה שבשימוש ייבדקו ביסודיות על ידי בודק מוסמך, לפחות פעם אחת בשישה חודשים, או לתקופות ארוכות יותר, כפי שנקבע.	השרשרות, החבלים ואבזרי ההרמה לא יימצאו בשימוש באתר עד לקבלת תסקיר חתום מבודק מוסמך, לפחות אחת לשישה חודשים ממועד הבדיקה האחרון, או לתקופות ארוכות יותר כפי שנקבע. ודא כי אישור הבודק המוסמך הוצמד לפנקס הכללי.
24	סימן משנה ב': בטיחות בעבודה בגובה. החזקת אישור תקף לכל עובד, החתום בידי מדריך מוסמך, ומצורף לפנקס. נסמך על תקנה 6(ד) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-2007	6(ד) המבצע יחזיק אישור תקף לכל עובד, החתום בידי מדריך מוסמך, שיצורף לפנקס; בעבודות בנייה יימצא עותק אישור כאמור גם בידי מנהל העבודה, כמשמעותו בתקנות עבודות בנייה.	א. לכל עובד בגובה באתר קיים אישור הדרכה בתוקף. ב. מנהל העבודה מחזיק בידיו את אישור ההדרכה של העובד בגובה. ג. אישור ההדרכה יהיה חתום בידי מדריך מוסמך.

בתחום הבטיחות בבנייה, אך בנייתו הממצאים באתרי הבנייה ובהיערכות המקדימה שהוביל המוס"ל נמצא כי הידע בתחומים רבים שנלמדו בעבר על ידי מנהלי העבודה נשכח עם השנים, ויש לרענן אותם, כך שמנהלי העבודה באתר הבנייה יוכלו להוציא אל הפועל בכל הכלים הנדרשים להם.

קידום בטיחות בשני ערוצים

הפעילות המשותפת של המוסד לבטיחות ולגיהות עם מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית תאפשר את קידום הבטיחות בשני ערוצים: הערוץ הראשון - ביוזמת המדריך, המגיע לאתר הבנייה ופועל להגברת המודעות לבטיחות בעבודה ולהדרכה. פעולותיו של המדריך יסייעו למניעת הפרות על ידי מבצע הבנייה או הקבלן ולקיום דרישות הבטיחות שיעלה מנהל העבודה באתר, אשר שיפר את ידיעותיו והוא מכיר ומבין את הפערים הקיימים, לעתים, בין דרישות החוק והתקנות, ובין הביצועים שבאחריות הקבלן או מבצע הבנייה.

הערוץ השני לפעילות המדריכים באתרים יהיה ביוזמתו של הקבלן או מבצע הבנייה, אשר באתרם נערך ביקור של מפקח עבודה מטעם מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, שמצא ליקויים שדורשים מענה. מבצע הבנייה או הקבלן יפנו למוסד לבטיחות ולגיהות לקבלת הדרכה לאחר הביקור, כדי לחזק את ידיעותיהם ולוודא שבאתרם מבוצעות כלל הפעילויות המתחייבות מדרישות התקנות והפקודות.

שילוט בערבית לשמירת הבטיחות באתר הבנייה

מדריכי המוס"ל פועלים באתרי הבנייה ללא עלות

מבצעי בנייה וקבלנים, שירצו לממש את אחריותם וחובתם לבטיחות באתרי הבנייה, יוכלו להזמין את מדריכי הבטיחות של המוסד לבטיחות ולגיהות. המדריכים יגיעו לאתרי הבנייה ללא תשלום ותמורה, ויבצעו את פעולת ההדרכה והחניכה, יספקו את ערכת הפרסומים, וכל זאת, כדי להעלות את רמת הבטיחות באתר הבנייה, כפועל יוצא מהעלאת הידע והמודעות לפעולות הנדרשות במסגרת התקנות והפקודות. מדריכי המוסד לבטיחות ולגיהות ערוכים לצאת ולהמשיך בעבודתם באתרי הבנייה, כשהם מצוידים, הלכה למעשה, בארגז כלים נוסף, אשר הקנה להם יום העיון. ■

מארז פרסומים לאתר בנייה

שהוביל את ההיערכות. כמו כן, סייע המינהל בבחירת התכנים שהועברו. את סדרת ההרצאות פתח סמנכ"ל המוס"ל, מהנדס אלון פל, שסקר בפני המשתתפים את הקמת צוות החשיבה והפעולה של המוס"ל, שהחל לפעול מיד עם קבלת טיוטת הצו, את פיתוח כלי העבודה של המדריך באתרי הבנייה, את עדכון התכנים במערכת הדיגיטלית של המדריך, לקראת

פעילויות ההדרכה, וכן את בניית הערכות לקידום הבטיחות והמידע למנהל העבודה, הכוללות 10 פרסומים בעברית ובשפות נוספות, ומאוגדות יחדיו בתוך מארז.

ערכות ההדרכה תימסרנה על ידי מדריכי בטיחות שיגיעו לאתרי הבנייה, ייפגשו עם מנהלי העבודה ויחנכו אותם באתר.

בהמשך יום העיון, הועברה הרצאתו של אלי שמואל ממינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית. ההרצאה התמקדה בנושא ההיערכות להגברת אכיפת דיני העבודה באמצעות עיצומים כספיים. מטרתה של ההיערכות לקראת מבצע הטלת העיצומים הכספיים, שיחל בינואר 2018, היא להוביל להעלאת רמת הבטיחות ולהורדת כמות הנפגעים כתוצאה מתאונות עבודה באתרי בנייה, תוך הצמדת תג מחיר גבוה לרשלנות מצד המבצעים ואכיפה מחמירה.

לצורך מימוש הפעילות ישולבו כמה בעלי תפקידים חדשים במינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, ובהם הממונה על העיצומים, שיהיה מופקד על הטלת העיצומים הכספיים במחוז, וכן, המפקח על העיצומים, שיהיה מופקד על איסוף מידע ועל הכנת כלל החומרים הנדרשים לקבלת החלטה בדבר הטלת העיצומים. המדריכים למדו מפיו של אלי שמואל על התהליך החדש, שנבנה לצורך מימוש הפעילות בשטח. הרצאה נוספת למדריכים ניתנה על ידי ראש מינהל הנדסת בטיחות ופרויקטים במוס"ל. ההרצאה כללה העמקה ופירוט על כל סעיף בצו, על משמעויותיו, על סוגי האתרים שאליהם הוא מיועד, וזאת, כדי שיוכלו למקד את פעילותם ולכוון את קידום הבטיחות בהתאם לסוג האתר ולשלבי העבודה בו. אף אחד מבין 43 הסעיפים הרשומים בצו אינו חדש לעוסקים

